

KVALITETSDEKLARATION

Trädgårdsundersökningen

Ämnesområde

Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde

Jordbrukets ekonomi

Produktkod

JO0203

Referenstid

2019

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	3
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	6
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	6
5.1 Jämförbarhet över tid	6
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken utgör en årlig skattning av den svenska trädgårdsproduktionens ekonomiska värde som består av en sammanräkning av värdet i olika produktionsgrenar. Statistiken produceras i syfte att ge en löpande bild av den svenska trädgårdsproduktionens värdeutveckling över tid.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av Jordbruksverket, beslutsfattare och EU för produktion av ytterligare statistik, rapporter, marknadsbedömningar, utredningar och för planeringsverksamhet. Resultaten används även av andra myndigheter, branschorganisationer, företag och privatpersoner som underlag för marknadsbedömningar, kalkyler, utredningar och prognoser.

Trädgårdsundersökningen används som underlag för den officiella statistiken över hela det svenska jordbrukets värde (EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn), samt för vissa delar av Jordbruksverkets officiella pris- och konsumtionsstatistik.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken redovisar 2019 års *produktionsvärde* för den totala svenska trädgårdsproduktionen samt för vissa enskilda trädgårdsprodukter. Produktionsvärdet beräknas genom att räkna samman den totala produktionen av trädgårdsgrödor och det pris odlarna får vid försäljning av respektive gröda (avräkningspriset).

Med trädgårdsodling avser vi yrkesmässig odling av köksväxter, kryddväxter, frukt, bär eller prydnadsväxter på friland eller i växthus. Odling av potatis, julgranar, gräsmattor, plantor för skogsbruk eller bönor och ärter för konservering eller torkning ingår *inte* i statistiken.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga svenska yrkesmässiga trädgårdsföretag med minst 200 kvm växthusyta eller minst 2 500 kvm frilandsareal. Med trädgårdsföretag avses en inom trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

1.2.2 Variabler

Variablerna som redovisas är:

- Produktionsvärde för olika grödor (kronor)
- Skördade kvantiteter av olika grödor (styck eller ton)

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs helt av skattningar av typen totaler.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken avser riket som helhet och redovisas för följande grupper:

Frilandsodling:

- Köksväxter: blomkål, broccoli, gurka, isbergssallat, "annan sallat", kålrot, matlök, morot, purjolök, vitkål och "övriga köksväxter"
- Bärodling: hallon, jordgubbar och "övriga bär"
- Fruktodling: körsbär, plommon, päron och äpplen
- Plantskoleväxter: barrväxter, bärbuskar, fruktträd, häck- och landskapsväxter, jordgubbsplantor, lövfällande träd, perenner, prydnadsbuskar, rosor och "övriga plantskoleväxter"

Växthus och bänkgårdar:

- Köksväxter och bär: gurka, kruksallat, "annan sallat", jordgubbar, kryddväxter, tomat och "övriga köksväxter & bär"
- Snittblommor: tulpaner och "övriga snittblommor"
- Löksblommor i kruka: amaryllis, hyacinter, narcisser och "övriga löksblommor i kruka"
- Kruk- och utplanteringsväxter: begonia, cyklamen, julstjärna, kalanchoe, lobelia, marguerit, pelargon, penséer, petunia och praktpetunia, tagetes samt "övriga kruk- och utplanteringsväxter"

1.2.5 Referenstider

Statistiken redovisar värdet för 2019 års trädgårdsproduktion.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I sin helhet anses Trädgårdsundersökningens tillförlitlighet vara god. De största felkällorna för 2019 års produktionsvärde härrör från de insamlade prisuppgifternas representativitet för respektive gröda.

2.2 Osäkerhetskällor

Statistiken påverkas av samtliga underliggande undersökningars felkällor som utgörs av urvalsfel, täckningsfel, mätfel, bortfallsfel och bearbetningsfel.

Insamlade prisdata i Trädgårdsundersökningen berörs av samtliga dessa felkällor, där urvalsfelet bedöms vara den felkälla som mest bidrar till fel i statistiken.

Utöver den insamlingen av prisuppgifter som sker i Trädgårdsundersökningen baseras statistiken på uppgifter från undersökningarna "Trädgårdsproduktion 2017", "Skörd av trädgårdsväxter 2019" och "Prisindex och priser på livsmedelsområdet, års- och månadsstatistik 2020:03". För mer information om dessa undersökningars felkällor hänvisar vi till deras respektive kvalitetsdeklaration.

2.2.1 Urval

Urvalet av uppgiftslämnare till insamlingen av värdeuppgifter är subjektivt och strävar efter att täcka olika marknadssegment och grödtyper på ett så representativt sätt som möjligt. Urvalet i 2019 års undersökning uppgick till 51 företag eller producentorganisationer.

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen varierar något beroende på variabel. 2019 års produktionsdata kommer dels från urvalsundersökningen "Skörd av trädgårdsväxter 2019", men även från trendskrivningar av totalundersökningarna "Trädgårdsproduktion" från åren 2008–2017. Sedan år 2014 har dessa undersökningar mycket god ramtäckning, medan föregående års undersökningar saknade vissa mindre företag, framför allt små växthusföretag inriktade på odling av prydnadsväxter.

Prisdata härrör främst från ett subjektivt urval aktörer som anses täcka majoriteten av trädgårdsbranschens uppköpare/distributörer samt för ett antal grödor från förändringar i prisindex. I dessa fall är det mycket svårt att avgöra ramtäckningen.

Ramtäckningen är dock mindre viktig i denna undersökning än i en typisk urvalsundersökning. Den viktigaste faktorn i denna undersökningens urval är snarare att de utvalda företagen är representativa för prissättningen i branschen som helhet.

2.2.3 Mätning

Mätfelet varierar beroende på undersökning. Mätfel uppstår i de fall då uppgiftslämnare har lämnat felaktig information som inte upptäcks vid kvalitetsgranskning och bearbetning. Avvikande värden kontrolleras och korrigeras i förekommande fall.

Mätverktyget bestod av en digital blankett där respondenterna uppmanades fylla i värde och såld kvantitet för respektive gröda man hanterat.

Eftersom data inhämtas från relativt få uppgiftslämnare, kan enskilda mätfel ha relativt stor inverkan på värdeskattningen för såväl enskilda grödor som grödkategorier samt i extrema fall även för det totala skattade värdet.

2.2.4 Bortfall

Effekten av bortfall varierar beroende på att de olika underliggande undersökningarna har olika metoder för att kompensera för bortfall. För insamlingen av prisuppgifter var bortfallet av uppgiftslämnare 61 %, medan bortfallet för enskilda variabler i vissa enskilda fall var 100 %. Bortfall kompenseras genom imputering av senast kända värden justerade med skattade prisförändringar för respektive gröda, med utgångspunkt från förändringar i prisindex för avräkningspriser (a-index).

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfelet varierar beroende på variabel. Bearbetningsfel kan förekomma genom felaktig inmatning av data, felaktiga imputeringar och felaktiga beräkningar. Korrekturläsning av såväl data som beräkningar har skett löpande vid ett flertal tillfällen under dataanalysen, varför inmatningsfel

och beräkningsfel uppskattas vara små. I de fall imputeringar av data gjorts utgör dessa en potentiellt stor källa till fel, särskilt i de fall en stor andel av det beräknade värdet utgörs av imputeringar.

2.2.6 Modellantaganden

Vid uppräknning av insamlade uppgifter antas insamlade data vara representativa för hela målpopulationen. Inga viktningar görs således för att korrigera resultaten.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Statistiken utgörs av slutliga skattningar av samtliga målstorheter. Någon preliminär statistik produceras inte.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken framställdes under en period av fyra månader i direkt anslutning till referensperioden. Arbetet inleddes i mars 2020 och avslutades i juni 2020.

3.2 Frekvens

Undersökningen genomförs varje år.

3.3 Punktlighet

Publicering skedde den 30 juni 2020 i enlighet med publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken är fritt tillgänglig i Jordbruksverkets statistikdatabas samt i rapporten "Trädgårdsundersökningen 2019" på Jordbruksverkets webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

För tillgång till ytterligare statistik och bearbetningar görs förfrågningar till Jordbruksverkets statistikenhet (kontaktuppgifter finns nedan).

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i aggregerad form som databastabeller, samt i rapportform med kommenterande text och förklarande diagram.

4.4 Dokumentation

Denna kvalitetsbeskrivning samt det tillhörande dokumentet "Statistikens framställning" utgör dokumentation av undersökningen. Ytterligare dokumentation finns bilagt källmaterialet och kan i viss mån lämnas ut.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten över tid är generellt sett god, men påverkas i viss mån av att undersökningen har genomförts på olika sätt under olika år. För åren

2002–2006, samt 2008, 2011 och 2014–2019 inhämtades priser eller totala försäljningsvärden från mellan 25 och 60 aktörer (till exempel grossister och producentorganisationer). I de fall pris eller värden inte fanns tillgängliga uppskattades de baserat på liknande grödor och/eller prisutveckling.

För åren 2007, 2009, 2010, 2012 och 2013 skattades priser och värden baserat på närmast föregående inhämtade uppgifter, samt utvecklingen i avräkningsprisindex för de cirka 30 grödor där detta finns tillgängligt. För övriga grödor skattades prisutvecklingen utifrån indexförändringar för liknande grödor.

Produktionsdata inhämtades för samtliga trädgårdsgrödor under åren 2002, 2005, 2008, 2011, 2014 och 2017. Uppgifterna togs in via enkätundersökningar till alla kända svenska yrkesmässiga producenter av trädgårdsväxter. Under övriga år före 2015 skattades produktionen av 13 grödor med hjälp av en enkätbaserad urvalsundersökning. För övriga grödor skattades produktionen baserat på dessa 13 grödors förändringar. Från och med 2015 skattades produktionen av 16 grödor utifrån en enkätbaserad urvalsundersökning, medan övriga grödors produktion skattades utifrån trender i produktionen av de enskilda grödorna.

2019 års produktionsdata baseras på inhämtade uppgifter för 16 grödor, medan övriga grödors produktion trendskrivits. Värdeuppgifterna för 2019 års undersökning baserades helt eller delvis på inhämtade uppgifter för samtliga utom 17 grödor, för vilka prisuppgifterna baserades helt på skattningar. Dessa 17 grödors skattade värde utgör 20 % av trädgårdsodlingens totala värde. I 2016–2019 års undersökningar är andelen prisimputeringar hög för samtliga grödor i kategorin plantskoleväxter, vilket innebär att osäkerheten i dessa grödors värde är större än för övriga grödor. Man ska därför vara försiktig vid jämförelser över tid för samtliga grödor i kategorin plantskoleväxter.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan grupper är god. Man ska dock vara försiktig vid direkta jämförelser med grödor i kategorin plantskoleväxter, då andelen skattningar för värdeuppgifterna i denna kategori är högre än för övriga grödor i undersökningen (se även avsnitt 5.1).

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken är väl jämförbar med annan officiell ekonomisk statistik från Jordbruksverket och utgör källmaterial till EAA (ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn). Prisuppgifterna i värdeundersökningen kan däremot skilja sig mot övrig prisstatistik från Jordbruksverket eftersom den senare baseras på priser för specifika grödvarianter och kvaliteter, medan Trädgårdsundersökningen visar ett genomsnittligt pris för samtliga sålda grödvarianter och kvaliteter.

Statistiken i "Trädgårdsundersökningen" tas fram med samma definitioner och med endast små skillnader i trösklar jämfört med övrig statistik från jordbrukssektorn. Följaktligen kan denna undersökning utan problem användas tillsammans med övrig officiell statistik på såväl trädgårds- och jordbruksområdet.

5.4 Numerisk överensstämmelse

På grund av avrundningsfel summerar enskilda värden i databastabellerna inte alltid exakt till den angivna totalsumman i samma tabeller.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, d.v.s. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Kopior av samtliga Jordbruksverkets Statistiska meddelanden med tillhörande kvalitetsdokument levereras till Kungliga biblioteket för bevarande.

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken (2001:99) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål.

Jordbruksverket bedömer att de enkätuppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Ingen uppgiftsskyldighet gällde för undersökningen "Trädgårdsundersökningen 2019".

E EU-reglering och internationell rapportering

Uppgifterna rapporteras till Eurostat som en del av de ekonomiska kalkylerna för jordbruket (EAA) som i sin tur regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 december 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen.

F Historik

Trädgårdsundersökningen har genomförts årligen sedan mitten av 1990-talet i syfte att följa värdet av den svenska trädgårdsproduktionen och utgöra underlag för den svenska ekonomiska kalkylen för jordbruket (EAA). Sedan referensåret 2008 är "Trädgårdsundersökningen" officiell statistik.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Jordbruksverket
Kontaktinformation	Statistikproducent: Jörgen Persson
E-post	statistik@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 59 43